

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Bakalářská práce

Proces rozhodování místní samosprávy v MČ Praha 15

Iveta Nečasová

© 2018 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Iveta Nečasová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Proces rozhodování místní samosprávy v MČ Praha 15

Název anglicky

The Decision Making Process of Local Government in the Municipality of Prague 15

Cíle práce

Cíl práce spočívá ve zjištění faktorů ovlivňujících charakter koaličních vztahů v rámci rozhodovacího procesu místní samosprávy v městské části Praha 15. Dílčími cíli práce bude v rámci zvoleného tématu: 1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele MČ a vyhodnotit jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy. 2. Identifikovat aktéry politického procesu v příslušné městské části (lokální politické subjekty, zájmové skupiny, podnikatelské subjekty apod.) a analyzovat jejich vzájemné vztahy. 3. Analyzovat a identifikovat charakter koaličních vztahů v zastupitelstvu MČ ve volebních obdobích od roku 2002.

Metodika

Při vypracování práce bude využit výzkumný přístup, jenž zohledňuje odlišnosti v obsahu a způsobu rozhodování orgánů místní samosprávy v obcích různých kategorií. Práce bude mít charakter případové studie. Ke sběru dat budou využity zejména dvě základní techniky – studium dokumentů a dotazování. Dále budou použity další standardní metodologické postupy, především komparace.

Doporučený rozsah práce

40 – 50 str.

Klíčová slova

MČ Praha 15, místní samospráva, komunální volby, volební strana, lokální stranický systém, komunální koalice.

Doporučené zdroje informací

BALÍK, S. *Komunální politika : obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2908-4.

BALÍK, S. Modely exekutivních koalic na komunální úrovni. In *Evropeizace. Nové téma politologického výzkumu*. Eds.: Dančák, B.; Fiala, P.; Hloušek, V. Brno: Mezinárodní politologický ústav Masarykovy university v Brně, 2005, ISBN 80-210-3865 9.

BUBENÍČEK, V. – ČMEJREK, J. – ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru : specifika politického života v obcích ČR*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3061-5.

JÜPTNER, P. Komunální koalice a politické modely. *Politologická revue* č. 2, 2004, s. 80 101.

JÜPTNER, P. Konfrontace teorie koalic s lokální politikou. In *Koalice a koaliční vztahy*. Ed.: Cabada, L. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006, ISBN 80-7380-004-7.

ŘÍCHOVÁ, B. *Přehled moderních politologických teorií*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-461-3.

Předběžný termín obhajoby

2017/18 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Václav Bubeníček, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 26. 10. 2017

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 1. 11. 2017

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 15. 03. 2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Proces rozhodování místní samosprávy v MČ Praha 15" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15. 3. 2018

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Václavu Bubeníčkoví, Ph.D. za jeho ochotu, vstřícný přístup a cenné rady při vypracování mé bakalářské práce. Dále bych ráda poděkovala paní Marii Zdeňkové a členům zastupitelstva obce za poskytnuté materiály a informace.

Proces rozhodování místní samosprávy v MČ Praha 15

Abstrakt

Bakalářská práce „Proces rozhodování místní samosprávy v Městské části Praha 15“ se zabývá samosprávou městské části. První část práce se věnuje orgánům místní samosprávy a vymezení pojmů spojených s tématem voleb a volebních systémů a charakterem lokálního politického stranictví. Dále je zde vymezen proces tvorby koalic a charakter lokální politiky. Druhá část se zaměřuje přímo na MČ Praha 15, její historii, charakteristiku orgánů místní samosprávy, socioekonomické a demografické ukazatele. Poslední část analyzuje výsledky volebních období od roku 2002 do roku 2014. Analýza se zaměřuje především na tvorbu povolební koalice, volební účast a politickou příslušnost kandidátů. Jsou zde popsány i jednotlivé orgány Městské části Prahy 15 po volbách v roce 2014.

Klíčová slova: MČ Praha 15, místní samospráva, komunální volby, volební strana, lokální stranický systém, komunální koalice

The Decision Making Process of Local Government in the Municipality of the city district Prague 15

Abstract

The bachelor thesis "The decision making process of local government in the city district of Prague 15" deals with the municipal administration. The first part of the thesis deals with the local authorities and defines terms connected with the topic of elections and electoral systems and the character of the local political party. Furthermore, there is a description of the process of coalitions formation and the nature of local politics. The second part focuses directly on Prague 15, its history, characteristics of local authorities, socio-economic and demographic indicators. The last part analyzes the results of the election period from 2002 to 2014. The analysis focuses mainly on the formation of the post-electoral coalitions, the electoral participation and the political affiliation of the candidates. There are also described the individual authorities of the City of Prague 15 after the elections in 2014.

Keywords: city district of Prague 15, local government, municipal elections, local party system, municipal coalition

Obsah

1.	Úvod.....	10
2.	Cíl práce a metodika.....	11
3.	Teoretická východiska	12
3.1.	Obec a městská část	12
3.2.	Orgány obce.....	12
3.2.1.	Zastupitelstvo	12
3.2.2.	Rada	13
3.2.3.	Starosta	13
3.2.4.	Obecní úřad	14
3.2.5.	Tajemník.....	14
3.2.6.	Orgány zastupitelstva a rady obce	14
3.3.	Volby	15
3.3.1.	Volební právo	15
3.3.2.	Volby do zastupitelstev obcí	15
3.3.3.	Volební systémy	16
3.4.	Lokální politické stranictví	19
3.5.	Koalice	19
3.6.	Charakter lokální politiky	22
4.	Charakteristika MČ Praha	24
4.1.	Historie Hostivaře	24
4.2.	Historie Horních Měcholup	24
4.3.	Obyvatelstvo	25
4.3.1.	Vzdělanostní struktura.....	26
4.3.2.	Národnostní struktura	26
4.4.	Doprava.....	27
4.5.	Školství	28
4.6.	Volnočasové využití	28
4.7.	Hlasatel MČ – informační zpravodaj.....	29
5.	Komunální volby v MČ Praha 15	30
5.1.	Volební období 2002-2006	30
5.2.	Volební období 2006-2010	31
5.3.	Volební období 2010-2014	32
5.4.	Volební období 2014-2018	33
5.5.	Orgány MČ Praha 15 po volbách v roce 2014.....	35
5.5.1.	Zastupitelstvo	35

5.5.2.	Rada	36
5.5.3.	Starosta a tajemník	37
5.6.	Shrnutí a analýza lokálního politického prostoru	37
5.6.1.	Politická participace	37
5.6.2.	Stranictví.....	38
5.6.3.	Vliv volebních obvodů	39
5.6.4.	Koalice.....	40
5.6.5.	Charakter lokální politiky.....	40
5.7.	Volby do Zastupitelstva hlavního města Prahy	41
6.	Závěr	44
7.	Citovaná literatura.....	45
8.	Přílohy	47

Seznam grafů

Graf 1: Počet obyvatel	25
Graf 2: Volební účast.....	38

Seznam tabulek

Tabulka 1: Počet členů zastupitelstva	13
Tabulka 2: Výpočet D'Hondtovy metody	18
Tabulka 3: Zisk mandátů D'Hondtova metoda.....	18
Tabulka 4: Typy koalic	20
Tabulka 5: Vzdělanostní struktura.....	26
Tabulka 6: Národnostní struktura	27
Tabulka 7: Výsledky voleb 2002-2006.....	30
Tabulka 8: Možné vytvoření koalic 2002	31
Tabulka 9: Výsledky voleb 2006-2010.....	32
Tabulka 10: Výsledky voleb 2010-2014.....	33
Tabulka 11: Možné vytvoření koalic 2010	33
Tabulka 12: Výsledky voleb 2014-2018.....	34
Tabulka 13: Možné vytvoření koalic 2014	35
Tabulka 14: Počet kandidátů BEZPP	39
Tabulka 15: Vliv volebních obvodů	39
Tabulka 16: Koalice za sledovaná období	40
Tabulka 17: Zastupitelstvo Hl. m. Praha 2002	41
Tabulka 18: Zastupitelstvo Hl. m. Praha 2006	42
Tabulka 19: Zastupitelstvo Hl. m. Praha 2010	42
Tabulka 20: Zastupitelstvo Hl. m. Praha 2014	43

1. Úvod

Komunální politika nepatřila vždy mezi témata české politologie. Vždy byla dávána přednost především volbám na národní úrovni. Až s přípravou vstupu České republiky do Evropské unie se komunální politika dostává do popředí zájmu. V tomto období byla realizována decentralizace státní správy a úroveň územně samosprávných celků rostla. I přes to, že komunální politice není věnováno tolik pozornosti jako politice na národní úrovni, pro občany žijící v obcích a městech je podstatnou částí ovlivňující jejich životy.

Značná pozornost je věnována svobodným volbám, které jsou základním prvkem zastupitelské demokracie. V České republice mohou občané vyjádřit svou vůli v několika volbách, do horní a dolní komory Parlamentu ČR, do Evropského parlamentu, do zastupitelstev obcí a krajů a od roku 2013 i při volbě prezidenta ČR.

Existují tři základní druhy volebních systémů, většinový, proporční (poměrný) a smíšený volební systém. Většinový volební systém se v České republice využívá u voleb do Senátu ČR. Proporční volební systém, ve kterém jsou mandáty rozdělovány na úrovni volebních obvodů je v České republice využíván při volbách do Poslanecké sněmovny ČR a zastupitelstev obcí a krajů. Tato práce se zabývá tímto systémem při volbách do zastupitelstva Městské části Praha 15. Volební obvody, které mohou být v obci vytvářeny mají vliv především na malé strany, které bývají znevýhodněny při zmenšování volebních obvodů. K tomu dochází vzhledem k přepočtu hlasů pomocí D'Hondtovy metody poměrného dělitele.

Městská část Praha 15, kterou lze zařadit dle Petra Jüptnera (2004) do obce větší střední velikosti, má poměrně specifické postavení z toho důvodu, že je součástí hlavního města Prahy a je zde značný vliv Magistrátu hlavního města. Tato práce se zabývá nejenom výsledky voleb do zastupitelstva Městské části Praha 15, ale i tím, jak voliči z této městské části volili do Zastupitelstva hlavního města Prahy.

2. Cíl práce a metodika

Cílem této bakalářské práce je zjištění faktorů ovlivňující charakter koaličních vztahů v rámci rozhodovacího procesu místní samosprávy MČ Praha 15. Mezi dílčí cíle patří především charakteristika MČ Prahy 15, a to z hlediska socioekonomických a demografických. Dalším dílčím cílem je analýza výsledků voleb a vznik povolebních koalic.

Práce má formu případové studie a je rozdělena do tří částí. První část je zpracována především na základě studia odborné literatury, která je uvedena v seznamu použité literatury na konci bakalářské práce. Jsou zde vymezeny obecné pojmy, charakteristika obce a její orgány, dále nejdůležitější pojmy týkající se voleb a lokálního politického stráníctví, vznik koalic a charakter lokální politiky.

Druhá část je zaměřena konkrétně na Městskou část Praha 15, její historii. Dále se práce zabývá socioekonomickými a demografickými ukazateli a dalšími informacemi o této městské části. Všechny tyto informace byly čerpány především z webových stránek Českého statistického úřadu a z webových stránek městské části.

Třetí část se zabývá analýzou voleb od roku 2002-2014. Především vývojem počtu politických stran a výsledky voleb a následné vyváření koalic. Pro vypracování této části byly využity informace z Českého statistického úřadu a z rozhovorů s místními politickými aktéry. Ve volebních obdobích je vypočítán index deformace, pomocí kterého se určuje (dis)proporcionalita voleb. Dále je využita D'Hondtova metoda, díky které je zjištěno, jak velký vliv mají vytvořené volební obvody.

3. Teoretická východiska

3.1. Obec a městská část

Městská část Praha 15, je součástí hlavního města Prahy a řídí se zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze.

Obec se řídí zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích. *„Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce; dalšími orgány obce jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. Obec spravuje své záležitosti samostatně (dále jen "samostatná působnost")“* (Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích).

Hlavní město Praha má zcela výjimečné postavení, které upravuje zákon č.131/2000 Sb., o Hlavním městě Praze. *„Hlavní město Praha se člení na městské části. Městské části v rozsahu stanoveném zákonem a Statutem vystupují v právních vztazích svým jménem a nesou odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Městská část je spravována zastupitelstvem městské části; dalšími orgány městské části jsou rada městské části, starosta městské části, úřad městské části a zvláštní orgány městské části. Úkoly patřící do samosprávy městských částí (dále jen "samostatná působnost městských částí") plní městské části v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem a Statutem hlavního města Prahy (dále jen "Statut") a v rozsahu odpovídajícím potřebám městských částí“* (zákon 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze).

Ze zákona o hlavním městě Praze vyplývá, že je pro městské části zavazující výše zmíněný Statut.

3.2. Orgány obce

3.2.1. Zastupitelstvo

Hlavním orgánem obce je zastupitelstvo, jehož členové jsou voleni přímo v obecních volbách, a to na dobu čtyř let. Počet volených zastupitelů stanovuje stávající zastupitelstvo nejpozději 85 dní před dnem voleb do zastupitelstva, a to dle počtu obyvatel obce k 1. ledna roku, v němž se konají volby a dle velikosti územního obvodu.

Pokud zastupitelstvo neurčí počet zastupitelů do stanovené doby, počet členů se stanoví dle počtu členů zastupitelstva v končícím volebním období.

Tabulka 1: Počet členů zastupitelstva

Počet obyvatel	Počet členů
Do 500	5-15
500-3 000	7-15
3 000-10 000	11-25
10 000-50 000	15-35
50 000-150 000	25-45
150 000+	35-55

Zdroj: Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

Povinností každého člena zastupitelstva je zúčastňovat se zasedání zastupitelstva obce, hájit zájmy občanů a neohrožovat vážnost jeho funkce.

Mezi pravomoci zastupitelstva patří například schvalování programu rozvoje obce, schvalování rozpočtu obce, závěrečného účtu a účetní závěrky, vydávat obecně závaznou vyhlášku obce a zřizovat a rušit obvody (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

3.2.2. Rada

Orgán zodpovídající se zastupitelstvu a v oblasti samostatné působnosti výkonný orgán je rada obce. Členové rady jsou voleni z členů zastupitelstva. Pět, sedm nebo devět členů, tvoří radu obce, přitom tento počet nesmí být vyšší než jedna třetina počtu členů zastupitelstva. Pokud má zastupitelstvo méně než 15 členů, rada obce se nevolí. K neveřejným schůzím se rada schází dle potřeby. K funkcím rady patří například zabezpečování hospodaření obce dle schváleného rozpočtu, vydávání nařízení obce, schvalování organizačního řádu obecního úřadu (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

3.2.3. Starosta

Orgán zastupující obec navenek. Starosta a místostarosta jsou voleni z členů zastupitelstva. Stejně jako rada obce je i starosta odpovědný zastupitelstvu. Mezi nejdůležitější funkce starosty patří jmenování a odvolávání tajemníka úřadu, svolávání

a řízení zasedání zastupitelstva a rady obce, odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce. Pokud je starosta odvolán ze své funkce, nebo odstoupil a zároveň není zvolen nový starosta, vykonává jeho funkci místostarosta. Když zastupitelstvo neurčí k zastupování místostarostu, vykonává funkci starosty některý z členů zastupitelstva obce (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

3.2.4. Obecní úřad

Obecní úřad je tvořen starostou, místostarostou, tajemníkem a zaměstnanci obce zařazených do obecního úřadu. V čele úřadu stojí starosta. Zaměstnanci obce mohou být začleněni do odborů a oddělení, která může zřídit rada. V rámci samostatné působnosti vykonává obecní úřad ty úkoly, které mu uloží zastupitelstvo obce nebo rada obce a pomáhá výborům a komisím při jejich činnosti. V působnosti přenesené vykonává státní správu (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

3.2.5. Tajemník

Funkce tajemníka se zřizuje v obcích s rozšířenou působností a v obcích s pověřeným obecním úřadem. V rámci samostatné i přenesené působnosti je tajemník odpovědný starostovi. Tajemník plní úkoly uložené zastupitelstvem, radou i starostou (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

3.2.6. Orgány zastupitelstva a rady obce

Výbory

Výbory zřizuje zastupitelstvo obce jako své kontrolní a iniciativní orgány. Zastupitelstvo zřizuje ze zákona výbor finanční a kontrolní. Zřízené výbory jsou odpovědné zastupitelstvu a musí plnit úkoly, kterými je pověřeny. Hlasy nadpoloviční většiny členů jsou potřeba pro platné usnesení (Valeš, 2006).

Komise

Iniciativními a poradními orgány, které zřizuje rada obce jsou komise. V rámci samostatné působnosti jsou komise odpovědné radě obce. Při výkonu přenesené působnosti odpovídá starostovi. Komise se usnáší většinou hlasů všech členů (Valeš, 2006).

3.3. Volby

„Hlavním úkolem voleb je zjistit aktuální složení politických sil v daném politickém prostoru a zajistit jim odpovídající reprezentaci“ (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010). Mezi funkce volby patří funkce kontrolní, která je úzce spojena s funkcí legitimizační. Volby mají také funkci integrační.

Důležitou podmínkou funkčnosti voleb je možnost voliče svobodně se rozhodnout, jakou stranu či kandidáta bude volit. Další podmínkou je možnost vybrat si z několika alternativ kandidujících stran. V nejmenších obcích mnohdy kandiduje nižší počet stran a kandidátů, proto zde podmínku možnosti výběru nelze často uplatnit. Z důvodu nemožnosti zvýhodnění voličů je volební hlasování vždy tajné (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

V České republice mohou občané vyjádřit svou vůli v několika volbách, do horní a dolní komory Parlamentu, do Evropského parlamentu, do zastupitelstev obcí a krajů a od roku 2013 i při volbě prezidenta ČR (Outlý, 2003).

3.3.1. Volební právo

Právo volit (aktivní právo) má občan, který dosáhl 18 let. Právo být volen (pasivní právo) se u jednotlivých druhů voleb liší. Do Poslanecké sněmovny ČR mohou kandidovat občané, kteří dosáhnou 21 let. Občané starší 40 let mohou kandidovat do Senátu ČR a na prezidenta ČR. Ve volbách do zastupitelstev obcí a krajů je potřeba k právu být volen dosažení 18 let (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

3.3.2. Volby do zastupitelstev obcí

Volby do zastupitelstev obcí upravuje zákon č. 491/2001 Sb., Volební období je čtyřleté. Právo volit a být volen má dle §17 zákona č.128/2000 Sb., nejen občan České republiky, který dosáhl 18 let a je přihlášen v obci k trvalému bydlišti, ale i občan jiného státu, který dosáhl věku 18 let a je v obci přihlášen k trvalému pobytu. Tento fakt je dán mezinárodní úmluvou, kterou je Česká republika vázána (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

3.3.3. Volební systémy

„Princip, na němž je založeno převádění hlasů na mandáty“ (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010). Z jiného pohledu lze definovat volební systém jako určitý systém, který zahrnuje volební formuli, strukturu hlasu, volební klauzuli, formu kandidatury a formu obvodu (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

Základní typologie volebních systémů:

Volební systém je rozčleněn do tří typů:

Většinové volební systémy – strana, která získala nejvyšší počet hlasů v obvodu vyhrává a získává všechny mandáty.

Proporční volební systémy – mandáty jsou rozdělovány v konkrétních obvodech v poměru k počtu získaných hlasů.

Smišené volební systémy – kombinace většinového a proporčního systému.

S typologií volebních systémů souvisí i (dis)proporcionalita. Kdyby strana získala stejné procento hlasů i mandátů, byl by volební systém dokonale proporcionalní. V praxi se tato situace často nestává, a tak je systém vždy zčásti disproporcionalní. (Dis)proporcionalita lze měřit několika indexy. Jedním z nich je index deformace.

Index deformace se vypočítá jako podíl procenta získaných mandátů a podíl získaného procenta hlasů. Pokud je výsledná hodnota podílu vyšší než 1 je strana nadreprezentována, pokud je nižší než 1 je podreprezentována (Čmejrek, Bubeníček, Luhanová, 2006).

Volební obvod

U vytvořených obvodů nezáleží na počtu obyvatel ani na velikosti území, ale na přidělovaném počtu mandátů. S větším počtem přidělovaných mandátů roste i proporcionalita voleb. Pokud se v obvodu rozděluje pouze pět mandátů, je zde riziko znevýhodnění slabších stran.

Jak již bylo uvedeno při vymezení zastupitelstva obce, mezi pravomoci zastupitelstva patří a vytváření nebo rušení obvodů. Minimálně pět zastupitelů by mělo být voleno v každém obvodě vytvořeném zastupitelstvem obce, kde je do 10 000 obyvatel.

Nejméně sedm zastupitelů je v obci, která nepřesáhne 50 000 obyvatel. A devět a více zastupitelů by mělo být voleno v obvodech obcí, kde je počet obyvatel větší než 50 000 (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

Forma kandidatury

Existují tři druhy kandidátních listin, přísně vázané kandidátní listiny, vázané kandidátní listiny a volné (otevřené) kandidátní listiny. V případě komunálního volebního systému se využívají volné kandidátní listiny. Volič může hlasovat pro kandidáty z různých kandidátních listin (stran) a určovat jejich pořadí dle svého názoru, nebo může hlasovat pouze pro určitou stranu či jednotlivé kandidáty (Balík, 2009).

Volenými subjekty mohou být politické strany, politická hnutí, sdružení nezávislých kandidátů a jejich koalice. Ze zákona je pro vznik politických stran a hnutí potřeba petice s tisíci podpisy. Nezávislí kandidáti a sdružení nezávislých kandidátů musí předložit pro vznik petici s počtem podpisů odpovídajícím 7 % z počtu obyvatel žijících v dané obci (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

Struktura hlasu

Volič musí volit osobně a nemůže být zastoupen. Každý volič má vícenásobný hlas, což znamená, že nemá pouze jeden hlas, ale má tolik hlasů, kolik je volených zastupitelů a volbu může uskutečnit třemi způsoby. Volič může hlasovat pouze pro jednu volební stranu, označením určité strany dává hlas všem kandidátům v kandidátní listině.

Další způsob volby je označení jednotlivých kandidátů napříč volebními stranami. Posledním způsobem je kombinace předešlých možností, kdy volič může označit celou volební stranu a dále označit jednotlivé kandidáty. Volič má sice tolik hlasů, kolik se volí kandidátů, ale zároveň může dát jednomu kandidátovi pouze jeden hlas (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

Volební klauzule

„Uměle stanovený práh pro vstup do zastupitelského orgánu, v němž se rozdělují mandáty. Strana musí získat určité množství hlasů, aby se mohla na rozdělování mandátů podílet“ (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010). Volební klauzule plní funkci redukční. Uzavírací klauzule se používá ve všech druzích voleb, při kterých se využívá princip

poměrného zastoupení. Stanovená 5 % klauzule se v případě obecních voleb přepočítává vzhledem k formě lokálního stranického systému a počtu kandidátů na kandidátní listině (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

Volební formule

Způsob výpočtu převádění hlasů danými voliči na mandáty. Na úrovni komunálních voleb je používána D'Hondtova metoda (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010). Způsob výpočtu dle této metody je uveden v následujícím příkladu.

Uvažujme 3 strany, každá z nich získala n počet hlasů. Strana X získala 15 325 hlasů, strana Y 30 968 hlasů a strana Z 20 698. Výše dělitele závisí u každé strany na počtu kandidátů na kandidátní listině. Předpokladem uvedeného příkladu je, že za strany X, Y, Z kandidoval stejný počet kandidátů a to 4. Celkový počet hlasů každé strany n, dělíme postupně čísly 1,2,3,4. n/1 tedy zobrazuje i celkový počet hlasů, který strana dostala.

Tabulka 2: Výpočet D'Hondtovy metody

	Strana X	Strana Y	Strana Z
n/1	15 325	30 968	20 698
n/2	7 663	15 484	10 348
n/3	5 108	10 323	6 899
n/4	3 831	7 742	5 175

Zdroj: Vlastní zpracování

Dalším krokem je seřazení čísel dle velikosti. Pokud se rozdělují 4 mandáty, tzn. jsou voleni čtyři zastupitelé jsou důležitá první čtyři čísla. Z následující tabulky vyplývá, že dva mandáty získá strana Y a po jednom mandátu získají strany X a Z.

Tabulka 3: Zisk mandátů D'Hondtova metoda

	podíl	strana
1.	30 968	Y
2.	20 698	Z
3.	15 484	Y
4.	15 325	X

Zdroj: Vlastní zpracování

3.4. Lokální politické stranictví

Prostředníky mezi politickou mocí a občany jsou politické strany, které jsou hlavním nástrojem politické participace občanů. Politické strany se snaží získat co největší podíl na veřejné správě a státní moci a hájí zájmy svých přívrženců. Politické strany jsou tvořeny politicky aktivními občany.

Do určité míry závisí forma lokálních politických systémů na velikosti obce. V obcích, které mají méně než 2 000 obyvatel, se obvykle nevyskytují všechny parlamentní strany, ale spíše politické subjekty lokálního charakteru. V obcích s více než 2 000 obyvateli se vyskytují spíše strany parlamentní, ale také politické subjekty lokálního charakteru (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

Parlamentní strany v lokálním politickém prostoru

Čím větší je obec, tím víc parlamentních stran se vyskytuje na lokální úrovni. Na kandidátních listinách politických stran se často vyskytují nezávislí kandidáti, a to z důvodu, že je pro strany výhodnější vstoupit do voleb se zaplněnou kandidátní listinou kvůli zajištění většího zisku hlasů. Toto tvrzení lze doložit na příkladu ve volbách v roce 2002 do zastupitelstva MČ Prahy 15, kdy z celkového počtu 24 kandidátů za stranu KDU-ČSL bylo 17 kandidátů bez politické příslušnosti (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

Lokální politické strany

Důvodem vzniku lokálních politických stran a hnutí je především změna zákona o založení sdružení nezávislých kandidátů. Na základě zákona č. 152/1994 Sb., je potřeba k založení sdružení nezávislých kandidátů 7 % podpisů obyvatelstva dané obce. V obcích s větším počtem obyvatel těchto sedm procent často překračuje počet podpisů potřebných k založení politické strany (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

3.5. Koalice

Obecně lze termín koalice definovat jako spojení dvou či více ideově propojených nebo nepropojených subjektů, nejčastěji politických stran. K prosazení návrhů je potřeba nadpoloviční většina hlasů. Ne vždy se povede jednomu subjektu získat nadpoloviční většinu hlasů, a proto se vytvářejí koalice, které zajistí členům potřebnou legislativní většinu. Koalice mohou být předvolební i povolební (Říchová, 2000).

Typy koalic

Tabulka 4: Typy koalic

Minimální vítězná koalice	Minimální vítězná ideově propojená
	Minimální vítězná ideově nepropojená
Velká koalice	
Nadměrné koalice	Nadměrné ideově propojené
	Nadměrné ideově nepropojené
	Široké
	Všestraničné

Zdroj: Balík, 2009

Minimální vítězná ideově propojená koalice

Předpokladem použití tohoto termínu je fakt, že „v koalici není žádný člen, jehož hlasy nejsou bezpodmínečně nutné pro získání většiny v legislativním orgánu“ (Cabada, 2006). Pokud koalice ztratí jednoho z partnerů, znamená to i ztrátu většiny. Tyto strany by k sobě měly mít názorově blízko, jsou tedy ideově propojení (Balík, 2009).

Minimální vítězná ideově nepropojená koalice

Na rozdíl od předchozího uvedeného typu koalice se subjekty v tomto spojení názorově odlišují. K tomuto spojení dochází především z personálních důvodů nebo v situaci, kdy „není možnost s kým“ vytvořit ideově propojenou koalici nebo vítězný subjekt nechce vytvořit koalici se stranou, která by mohla mít v koalici postavení významné (Balík, 2009).

Nadměrné ideově propojené koalice

V tomto typu koalice je charakteristický opak minimální vítězná koalice, tedy to, že se zde nachází alespoň jeden subjekt, který je nadbytečný z hlediska počtu mandátů. Koalice by i bez výskytu tohoto nadbytečného subjektu měla legislativní většinu mandátů. Tyto koalice vznikají často na úrovni komunálního systému, kdy je potřeba pro rozhodnutí nadpoloviční většina všech zákonodárců, nikoli jen přítomných.

Tento typ využívá i vítězná strana, která dominuje, ale nemá většinu hlasů a nechce spolupracovat pouze s jednou, byť ideově blízkou stranou, která by mohla nepřiměřené požadavky (Balík, 2009).

Nadměrná ideově nepropojená koalice

Názorově vzdálené subjekty tvoří nadměrnou ideově nepropojenou koalici. Jen přítomnost minimálně jednoho nadbytečného subjektu je rozdílem od minimální vítězné ideově nepropojené koalice. Tato koalice není častá a pro existenci tohoto typu se musí nacházet v opozici více subjektů (Balík, 2009).

Široká koalice

Více jak dva ideově nesourodé subjekty, které zaručí nadpoloviční většinu hlasů působí v široké koalici. Do opozice se dostává pouze jeden politický subjekt, obvykle z ideologických důvodů. *„Motiv společného nepřítele je zde silnější, než případné programové rozdíly“* (Balík, 2009).

Všestranická koalice

Všechny zásadní politické subjekty se podílejí na formování exekutivy v této koalici. I přes to, že vítězná strana může vytvořit minimální vítěznou koalici je pro ni výhodnější vytvořit všestranickou koalici. Toto rozhodnutí ji může zajistit i v případném menším úspěchu ve volbách příštích to, že se ostatní strany zachovají stejně a z exekutivy ji nevyloučí (Balík, 2009).

Velká koalice

Ideově charakterizovaný typ koalice, ve kterém spolupracují dva ideově protikladní aktéři, kteří jsou dominantní. Předpokladem této koalice je spolupráce i v dalších volebních obdobích. *„Pro označení koalice jako velké je nutné, aby v opozici zůstaly alespoň dva relevantní protivníci, kteří jsou ideově nesourodí“* (Balík, 2009).

3.6. Charakter lokální politiky

Rozdílnost komunální politiky spočívá především ve velikosti obce, Petr Jüptner (2004) rozdělil obce do čtyř typů.

Nejmenší obce

V nejmenších obcích často kandiduje do zastupitelstva menší počet politických stran a převažují spíše nezávislí kandidáti a jejich sdružení. Často zde kandidují kandidáti individuálně jako nezávislí kandidáti. Pokud se zde vyskytne nějaká politická strana, kandidáti na kandidátních listinách jsou většinou bez politické příslušnosti. Zasedání zastupitelstva v těchto obcích má spíše společenský než politický charakter (Jüptner, 2004).

Obce menší střední velikosti

V obcích menší střední velikosti se již častěji a ve větším počtu objevují politické strany. Stále zde však voliči volí spíše podle osobností na kandidátních listinách než dle politické strany. Na kandidátních listinách se často objevují kandidáti, kteří nemají zájem o zastupitelský post, na kandidátních listinách se nachází pouze kvůli zvýšení volebního zisku. Stejně jako v nejmenších obcích se zde v průběhu volebního období stále vyskytuje nesoutěživý politický systém, ale pokud se jedná o rozdělování exekutivních postů, vyskytuje se i systém soutěživý. Do tohoto typu obce lze zařadit obce, které mají 1 701-9 000 obyvatel (Jüptner, 2004).

Obce větší střední velikosti

Počet obyvatel v tomto typu obce je v rozmezí mezi 9 001-45 000. V obcích větší střední velikosti se již převážně vyskytují politické strany a hnutí a jejich kandidáti mají určitou politickou příslušnost. Nezávislá sdružení zde zpravidla nenalezneme. Pro tento typ obce je typický tzv. „polosoutěživý“ systém. *„Pro tento systém je charakteristické obsazování exekutivních postů s ohledem na výsledky voleb a snížená míra soutěživosti v mezivolebním období.“* (Jüptner, 2004). V obcích této velikosti mají velký význam povolební koalice, nejčastěji koalice velké, které zajišťují naprostou většinu hlasů v zastupitelstvu (Jüptner, 2004).

Největší obce

V tomto typu obce převládají politické strany, nezávislí kandidáti a jejich sdružení se již obvykle nevyskytují. Průměrný počet kandidujících stran bývá v rozmezí 9-10. Kandidáti bez politické příslušnosti se vyskytují spíše v komunálních politických stranách. V největších obcích lze mluvit o koalicích povolebních i předvolebních. S předvolebními koalicemi se zde setkáváme především kvůli stanovené 5 % uzavírací klauzuli pro možnost podílet se na rozdělování mandátů (Jüptner, 2004).

4. Charakteristika MČ Praha

Městská část ležící v jihovýchodní části hl. m. Prahy vznikla spojením katastrálních území Hostivař a Horní Měcholupy dnem komunálních voleb 18. 11. 1994. Rozloha městské části je 1 026 ha.

Do správní působnosti dle Statutu hl. m. Prahy patří od 1. 7. 2001 další čtyři městské části, a to Praha–Dolní Měcholupy, Štěrboholy, Dubeč a Petrovice. (Městská část Praha 15, 2014).

4.1. Historie Hostivaře

Historie jedné z nejstarších vesnic ležících na severním svahu údolí Botiče sahá až do roku 1068. První zmínka o Hostivaři je v Kosmově kronice, kde se autor zmiňuje o vojsku bratrů knížete Vratislava II., kteří se rozložili se svými vojsky na lukách u Hostivaře, z důvodu opomenutí rodových závazků panovníka, na dosazení uvolněného biskupského stolce. V roce 1132 byla část vsi Hostivař darována vdovou po velmoži Hroznatovi špitálu Sázavského kláštera. Druhá část patřila bohaté pražské rodině Rostů. První zmínka o existenci tvrze osídlené vladýkou Petříkem z Lešťan je z roku 1364. V roce 1541 byla celá Hostivař postupně skoupena Janem Koutským z Kostelce a došlo k přestavbě tvrze.

Na přelomu 19. a 20. století začaly vznikat na území Hostivaře první továrny, které existují dodnes. Od roku 1577 byla Hostivař majetkem pražského purkrabství a v roce 1922 byla připojena k Praze. Po připojení k Praze probíhala přeměna ze zemědělské obce na průmyslovou. V roce 1954 byla zavedena tramvajová linka a v 70. a 80. letech začala výstavba panelových sídlišť (Augusta, 2003).

4.2. Historie Horních Měcholup

Z přelomu 13. a 14. století pocházejí první zmínky o Měcholupech, ovšem bez rozlišení Horní a Dolní. První doklad o dvojích Měcholupech je z roku 1353, tehdy byly ale rozděleny na Malé a Velké. V tomto roce byl odprodán dvorec nacházející se na území Malých Měcholup Mikuláši Klemeterovi. Roku 1519 byla část Horních Měcholup v držení Anežky Lešanské z Čechelic. V roce 1654 náležela tato část uhříněvskému panství. Horním Měcholupům dominoval dvůr ve vlastnictví Josefa Lustiga, který byl v roce 1908 prodán

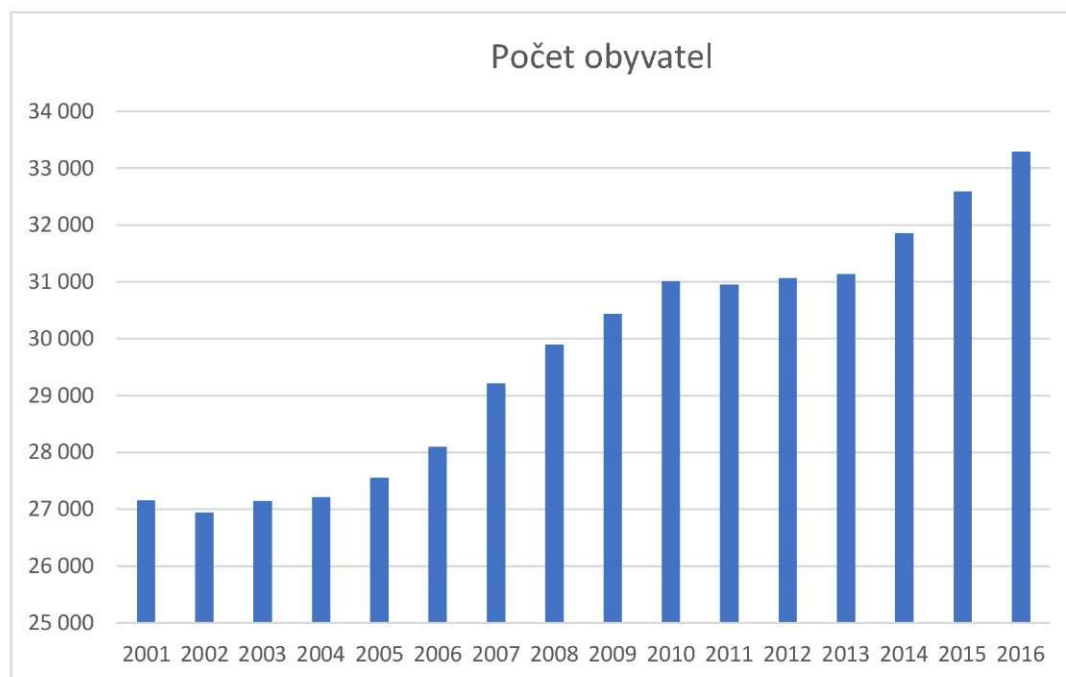
hraběnce Marii Antonii Silva-Taroucové. Na místě tohoto dvora dnes stojí kulturní dům Varta.

První volby do zastupitelstva proběhly v roce 1920, kdy byly Horní Měcholupy uznány za samostatnou obec. V roce 1968 byly Horní Měcholupy připojeny k Praze. Kvůli výstavbě panelového sídliště po roce 1978 byla srovnána se zemí historická část vsi. Od roku 1999 zde funguje Dům s pečovatelskou službou (Augusta, 2003).

4.3. Obyvatelstvo

Dle posledního oficiálního sčítání lidu v roce 2011 bylo v Praze 15 – 31 296 obyvatel. Z toho 15 139 mužů a 16 139 žen. Většina obyvatelstva byla ve věkové skupině ekonomicky aktivních 15–64 let. Průměrný věk mužů byl 38,6 let a u žen 40,8 let. V Praze 15 tedy žije více žen a jejich věkový průměr je vyšší než u mužů, stejně tak tomu bylo i při sčítání lidu v roce 2001. Od roku 2001 počet obyvatel roste, především z důvodu výstavby nových bytových jednotek. K roku 2011 zde žilo 17 084 ekonomicky aktivních občanů, z toho 1 016 nezaměstnaných.

Graf 1: Počet obyvatel

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

4.3.1. Vzdelanostní struktura

S rostoucím počtem obyvatel se zvyšuje i počet obyvatel s vyšší úrovní dokončeného studia, a to nejenom na Praze 15, ale celkově v celé Praze. Při porovnání vzdelanostní struktury v Praze v roce 2011 s ostatními kraji je nadprůměrný počet občanů s vysokoškolským vzděláním, a to 18,8 %. V ostatních krajích se toto procento pohybuje v rozmezí od 5,3 % do 10,3 %.

Tabulka 5: Vzdelanostní struktura

		Praha 15 2001	Praha 15 2011
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let celkem		23 425	27 285
z toho dle stupně vzdělání	Bez vzdělání + nezjištěno	363	2001
	Základní včetně neukončeného	3 727	2 822
	Střední vč. vyučení (bez maturity)	7 225	6 277
	Úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné vč. nástavbového	8 548	10 456
	Vysokoškolské	3 562	5 729

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

Od roku 2001 je velký nárůst obyvatel s vysokoškolským vzděláním. Žen s vysokoškolským vzděláním je o něco méně než mužů.

4.3.2. Národnostní struktura

Dle posledního sčítání lidu, domů a bytů bylo zjištěno, že v městské části žije celkem 1 560 cizinců, u kterých byla zjištěna národnost. Od roku 2001 byl značný nárůst obyvatel národnosti ukrajinské, ruské a vietnamské.

Tabulka 6: Národnostní struktura

		Počet obyvatel	Muži	Ženy
Obyvatelstvo celkem		31 296	15 139	16 157
z toho národnost	česká	20 954	9 822	11 132
	moravská	78	45	33
	slezská	4	3	1
	slovenská	545	231	314
	maďarská	28	12	16
	německá	20	9	11
	polská	51	20	31
	romská	3	3	-
	ruská	205	82	123
	ukrajinská	485	225	230
	vietnamská	223	110	113
neuvedeno	8 013	4 144	3 869	

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

Téměř u 26 % obyvatel nebyla národnost zjištěna. V ostatních městských částech Prahy žilo také nejvíce obyvatel národnosti slovenské, národnosti ukrajinské a ruské.

4.4. Doprava

I přesto, že velkou část městské části tvoří přírodní park Hostivař, nachází se zde i spousta frekventovaných silnic. Kvůli vytiženosti silnic, bojuje zastupitelstvo Prahy 15 včele s panem starostou Milanem Wenzlem o rozšíření Pražského okruhu v délce 12,5 km a tím ke zlepšení obslužnosti místního obyvatelstva, snížení hluku a ulehčení „páteřním“ komunikacím. V Hostivaři se nachází konečná tramvajová zastávka linek č. 22, jedoucí na Divokou Šárku, č. 26, na Bílou Horu, noční tramvaje č. 97, jedoucí též na Bílou Horu, a č. 99, na Sídliště Řepy. Autobusové linky jsou velmi využívány, protože jezdí na stanice metra Háje, Skalka, Depo Hostivař. I když se tato městská část nachází na okraji Prahy, má zajištěno dobré spojení s centrem města i s ostatními městskými částmi.

4.5. Školství

Na území městské části Prahy 15 se nachází 8 mateřských škol, 6 základních škol a 4 střední školy z toho dvě gymnázia. Dále se zde nachází několik soukromých zařízení. Tři mateřské školy čtyři mateřská centra a sportovní základní a mateřská škola Človiček Hostivař. V roce 2018 byla zřízena školní autobusová linka, která jede kolem všech základních škol na území MČ Prahy 15. Vysoké školy zde nejsou.

4.6. Volnočasové využití

Největším lákadlem pro obyvatele MČ, ale i turisty je přírodní park Hostivař s Hostivařskou přehradou, kterou protéká potok Botič. Tento komplex tvoří významné rekreační zázemí, kde se nachází velké množství dětských herních prvků, Zoo koutek i lanový park. Možnost koupání využívá mnoho kolemjdoucích. Nachází se zde i atletický stadion s bazénem, které jsou využívány především studenty Univerzity Karlovy a základními školami.

Dále se zde nachází několik veřejných organizací, které mohou využít občané různých věkových skupin. Pro mladistvé je to především Dům dětí a mládeže Praha 10, který působí i na území Prahy 15. Tato organizace je určena pro zajištění organizace volného času dětí a mládeže, především v zájmových útvarech, jako jsou kroužky, soubory a oddíly. Pořádají i zimní a letní tábory a víkendové akce. Další organizací pro mládež je Centrum dopravní výchovy, kde si mládež může prakticky vyzkoušet dodržování pravidel bezpečnosti silničního provozu.

Pro seniory jsou zde organizace Klub seniorů Praha a Svaz důchodců ČR – Aktivní senioři Praha 15. Tyto organizace nabízí pro seniory mnoho aktivit, jako jsou například přednášky a kurzy, organizované výlety a vycházky.

Středisko ekologické výchovy hl. m. Prahy, nacházející se v areálu Toulcova dvora, nabízí mnoho volnočasových aktivit a slouží návštěvníkům k relaxaci dětem a školám k výuce. Toto středisko nabízí například chovatelské a jezdecké kroužky pro děti a pravidelné aktivity pro dospělé, jako je kurz základů včelaření.

4.7. Hlasatel MČ – informační zpravodaj

Jedenáctkrát ročně vychází v MČ časopis s názvem Hlasatel. Tento časopis vychází již od května roku 1995. V průběhu let prošel mnoha vizuálními změnami. Zatím poslední úprava byla provedena v červenci 2016. V Hlasateli jsou uváděny informace o dění v MČ, uplynulé akce i ty plánované. Úvodní slovo starosty je samozřejmostí. V první části Hlasatele je rubrika „okénko pro názor“, kde by měly zaznívat názory jednotlivých zastupitelských klubů Prahy 15. (Městská část Praha 15, 2016)

5. Komunální volby v MČ Praha 15

5.1. Volební období 2002-2006

Volby do zastupitelstva Prahy 15 v tomto volebním období proběhly 1. -2. listopadu 2002. Na rozdíl od předchozích voleb v roce 1998, kdy bylo voleno 35 zastupitelů, bylo voleno v roce 2002 pouze 25 členů. O tento počet mandátů bojovalo 6 politických subjektů. Počet obvodů se snížil z pěti na dva. Volební účast byla nejnižší za sledovaná období, a to 32,14 %. Z celkového počtu 22 659 zapsaných voličů přišlo k volbám pouze 7 282 voličů. 7 vydaných obálek nebylo odevzdáno. Pouze strana KDU-ČSL, nevytvořila úplnou kandidátní listinu a z celkového počtu 24 kandidátů jich bylo 17 bez politické příslušnosti. ODS vytvořila úplnou kandidátní listinu slouženou výhradně ze straníků. Koalice SZ, SNK sice vytvořila úplnou kandidátní listinu, ale 24 kandidátů bylo bez politické příslušnosti. Z celkových 149 kandidátů bylo 69 bez politické příslušnosti.

Tabulka 7: Výsledky voleb 2002-2006

Volební strana	Hlasy		Zastupitelé		Index deformace
	Abs.	V %	Abs.	V %	
ODS	38 058	43,08	11	44,00	1,0
Koalice SNK-SZ	16 008	18,12	5	20,00	1,1
ČSSD	15 472	17,51	5	20,00	1,1
KSČM	8 565	9,70	2	8,00	0,8
US-DEU	6 852	7,76	2	8,00	1,0
KDU-ČSL	3 387	3,83	0	0,00	0

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

Vítěznou stranou se stala ODS, která získala 43,08 %, a nejvíce hlasů v obou obvodech znamenalo získání 11 mandátů. Po pěti mandátech získaly strany ČSSD a SNK-SZ. KSČM a US-DEU získaly každá dva mandáty. KDU-ČSL nezískala v těchto volbách mandát žádný.

Tabulka 8: Možné vytvoření koalic 2002

Strany koalice	Počet mandátů
ODS+ČSSD	16
ODS + SNK-SZ	16
ODS + KSČM	13
ODS+US-DEU	13
ČSSD+KSČM+US-DEU+SNK-SZ	14

Zdroj: Vlastní zpracování

I přesto, že ODS mohla vytvořit minimální vítěznou koalici s jakoukoli stranou, která získala mandát, rozhodla se vytvořit nadměrnou ideově ¹propojenou koalici s koalicí SNK-SZ a US-DEU. Společně získaly 18 mandátů, a tím nadpoloviční většinu hlasů. Do voleb vstoupila předvolební koalice Sdružení nezávislých kandidátů a Strana zelených, ale hned po volbách byl nátlak ze strany Nezávislých kandidátů na zrušení této koalice a do rady vstoupilo pouze Sdružení nezávislých kandidátů. Starostou byl zvolen pan Jan Nádvorník, který v této funkci působil i předešlá dvě volební období.

5.2. Volební období 2006-2010

Ve dnech 20. 10. 2006-21. 10. 2006 se konaly třetí volby po spojení Hostivaře a Horních Měcholup. V rámci dvou volebních obvodů bylo vytvořeno 21 okrsků. Volební účast se oproti účasti v předešlých volbách zvýšila na 39,26 %. Sedm politických subjektů usilovalo o hlasy 22 892 voličů, ze kterých přišlo pouze 8 983 a obálku jich odevzdalo o 5 méně. Z celkového počtu 175 kandidátů, kdy všechny strany vytvořily úplné kandidátní listiny, bylo 100 kandidátů bez politické příslušnosti. Pouze strana ODS stejně jako předešlé volební období vstoupila do voleb s kandidátní listinou složenou výhradně ze straníků.

¹ Z hlediska logiky politiky na národní úrovni, se hledí na ideovou propojenost vzhledem k politické orientaci. Na komunální úrovni dochází k ideové propojenosti především na základě volebního programu.

Tabulka 9: Výsledky voleb 2006-2010

Volební strana	Hlasy		Zastupitelé		Index deformace
	Abs.	V %	Abs.	V %	
ODS	57 180	53,37	16	64,00	1,2
ČSSD	15 482	14,45	3	12,00	0,8
Strana zelených	10 953	10,22	2	8,00	0,8
NEZÁVISLÍ	7 368	6,88	2	8,00	0,6
KSČM	7 385	6,89	1	4,00	1,2
Sdružení US-DEU, NK	5 928	5,53	1	4,00	0,7
SNK Evropští demokraté	2 838	2,65	0	0,00	0

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

V tomto volebním období získala ODS nadpoloviční většinu všech hlasů a vytvořila jednobarevnou vládu. Ve všech volebních obvodech zvítězila právě strana ODS. Starostou zvolen pan Jiří Petříš, který v předešlém volebním období působil jako zástupce starosty.

5.3. Volební období 2010-2014

Tentokrát ve čtyřech obvodech se ve dnech 15. 10-16. 10. 2010 konaly komunální volby. K volbám se dostavilo 41,45 % z 23 569 voličů, což je nejvyšší volební účast za sledovaná období. V těchto volbách byl i největší počet neodevzdaných vydaných obálek, a to 19 z 9 770 vydaných. Osm kandidujících stran, 174 kandidátů, z toho 84 bez politické příslušnosti, usilovalo o hlasy voličů. I ve třetím sledovaném období byla kandidátní listina složena výhradně ze straníků pouze u strany ODS.

Strana zelených a Strana svobodných občanů vstoupily do voleb pouze se sedmi kandidáty. V tomto volebním období vytvořily úplnou kandidátní listinu pouze tři strany, a to ČSSD, ODS a NEZÁVISLÍ. KSČM vstoupila do voleb s 21 kandidáty a straně Věci veřejné chyběl pouze jeden kandidát do vytvoření úplné kandidátní listiny.

Tabulka 10: Výsledky voleb 2010-2014

Volební strana	Hlasy		Zastupitelé		Index deformace
	Abs.	V %	Abs.	V %	
ODS	17 986	28,94	9	32,14	1,1
TOP 09	15 562	25,04	8	28,57	1,1
ČSSD	13 278	21,36	8	28,57	1,3
NEZÁVISLÍ	7 314	11,77	3	10,71	0,9
Věci veřejné	3 359	5,40	0	0,00	0
KSČM	3 099	4,99	0	0,00	0
Strana zelených	1 000	1,61	0	0,00	0
Strana svobodných občanů	552	0,89	0	0,00	0

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

Vítěznou stranou se opět stala strana ODS, která získala nejvíce hlasů ve všech volebních obvodech, tentokrát ale nezískala nadpoloviční většinu všech hlasů.

Tabulka 11: Možné vytvoření koalic 2010

Strany	Počet mandátů
ODS+ČSSD	17
ODS+TOP 09	17
ČSSD+TOP 09	16

Zdroj: Vlastní zpracování

ODS a ČSSD vytvořily minimální vítěznou ideově nepropojenou koalici. Z hlediska volebních priorit lze mluvit o minimální vítězné ideově propojené koalici. O ideově nepropojené koalici zde můžeme mluvit z důvodu politické pozice, kdy ČSSD je na rozdíl od ODS spíše levicová. Strana TOP 09, která vstoupila poprvé do voleb, získala vysoký počet mandátů, na rozdíl například od KSČM, která i přes to, že kandidovala i v minulých volebních obdobích a vždy získala alespoň jeden mandát, tyto volby nezískala mandát žádný. Starostou byl zvolen pan Ing. Pavel Klega, který působil i jako radní hlavního města Prahy, nebo jako náměstek primátora.

5.4. Volební období 2014-2018

V těchto volbách, které se konaly ve dne 10. 10. - 11. 10. 2014 došlo k největšímu nárůstu počtu volebních subjektů. Celkem 12 volebních subjektů se ucházelo o hlasy voličů, což je dvojnásobek počtu subjektů než ve volbách v roce 2002. Volební účast byla

35,85 %. Za všechna sledovaná volební období se jedná o druhou nejnižší volební účast. Z celkového počtu 8 498 vydaných obálek byly 2 neodevzdané. Pouze 3 strany nevytvořily úplnou kandidátní listinu, a to strany KSČM, Otevřená radnice a DOMOV. 31 mandátů bylo rozděleno mezi 7 volebních subjektů. 334 kandidátů usilovalo o hlasy voličů z čehož pouze 107 kandidátů mělo politickou příslušnost.

ODS i v posledním sledovaném období vstoupila do voleb s úplnou kandidátní listinou složenou výhradně straníky. Za čtyři kandidující strany, kandidovali kandidáti pouze bez politické příslušnosti. V těchto volbách se na politické scéně objevily dva lokální politické subjekty, a to trojkoalice Patnáctka náš domov vzniklá spojením strany zelených, KDU-ČSL a nezávislých kandidátů, dále hnutí Otevřená radnice. Poprvé zde kandidovaly i hnutí Demokraté Jana Kasla, Úsvit přímé demokracie, DOMOV, hnutí ANO 2011 a hnutí Pro Prahu.

Tabulka 12: Výsledky voleb 2014-2018

Volební strana	Hlasy		Zastupitelé		Index deformace
	Abs.	V %	Abs.	V %	
ANO 2011	61 075	25,33	9	25,32	1,1
ODS	35 227	14,61	5	14,60	1,1
TOP 09	34 214	14,19	5	14,18	1,1
Patnáctka náš domov	33 065	13,71	5	13,71	1,2
ČSSD	24 889	10,32	3	10,32	0,9
NEZÁVISLÍ	17 014	7,06	2	7,05	0,9
KSČM	13 822	5,73	2	6,34	1,1
Pro Prahu	9 749	4,04	0	4,04	0
Demokraté Jana Kasla	4 874	2,02	0	2,02	0
Úsvit přímé demokracie	3 726	1,55	0	1,54	0
Otevřená radnice	2 881	1,19	0	2,46	0
DOMOV	590	0,24	0	0,63	0

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

Z nových politických subjektů se prosadilo pouze hnutí ANO 2011 a Patnáctka náš domov. Na rozdíl od předchozích volebních období, kdy vládla strana ODS, v tomto období převzalo vládu hnutí ANO 2011. V tomto volebním období bylo možností na

vytvoření minimální vítězné koalice několik. Následující tabulka uvádí několik možností vytvoření minimálních vítězných koalic s vítěznou stranou voleb.

Tabulka 13: Možné vytvoření koalic 2014

Strany	Počet mandátů
ANO 2011 + ČSSD + Patnáctka náš domov	17
ANO 2011 + TOP 09 + Patnáctka náš domov	19
ANO 2011 + TOP 09 + ČSSD	17
ANO 2011 + TOP 09 + NEZÁVISLÍ	16
ANO 2011 + Patnáctka náš domov + KSČM	16

Zdroj: Vlastní zpracování

Hnutí ANO 2011 vytvořila minimální vítěznou ideově propojenou koalici se stranou ČSSD a hnutím Patnáctka náš domov. Důvod vzniku této koalice byl především motiv společného nepřítele, a to proti vládnoucí straně předešlých volebních období, straně ODS.

Největší pokles hlasů zaznamenala strana ODS, která získala pouze 14,61 %. ODS zaznamenala pokles hlasů i na celorepublikové úrovni

5.5. Orgány MČ Praha 15 po volbách v roce 2014

5.5.1. Zastupitelstvo

V posledních komunálních volbách, které se konaly ve dnech 10. a 11. října 2014, bylo zvoleno 31 členů zastupitelstva. Pět členů zastupitelstva tvoří místostarostové, dále předsedové výborů a další zastupitelé. Zastupitelstvo Prahy 15 zřídilo 7 výborů, a to výbor Finanční a Kontrolní, které se, jak již bylo uvedeno v teoretické části, zřizují ze zákona. Dále byl zřízen například výbor pro sociální oblast a zdravotnictví, výbor pro školství, výchovu, vzdělávání a kulturu nebo výbor dopravy a bezpečnosti.

Za čtyřleté volební období se koná 23 veřejných zasedání. V roce 2015 se konala dvě mimořádná zasedání.

5.5.2. Rada

Usnesením zastupitelstva ze dne 10. 11. 2014 byla zvolena sedmičlenná rada. Radu tvoří starosta a první místopředseda, dále čtyři místopředsedové a jeden neuvolněný radní. Rada MČ Praha 15 zřídila 8 komisí, a to například komisi bytových a nebytových prostor, pro seniory, územní rozvoj a životní prostředí a komisi likvidační.

Programové priority:

Otevřená samospráva – především zavedení elektronického hlasování zastupitelů a online přenosu jednání zastupitelstva MČ.

Průhledné a účelné hospodaření – prosazování vyrovnaného a transparentního rozpočtu, zastavení zadávání obecních zakázek nedůvěryhodným firmám, smysluplné a efektivní využívání dostupných dotací.

Životní prostředí a územní rozvoj – snížení rozprodávání obecních pozemků, vysazení nových stromů pro snížení prašnosti a hluku v ulicích, zabránění černým skládkám

Bezpečnost – zřízení služebny Městské policie na sídlišti Košík, prosazují zrušení všech herních automatů na území P-15.

Doprava – zajištění bezpečných přechodů pro chodce, podpora dokončení obchvatu Prahy

Školství – zajištění dostatečné kapacity základních a mateřských škol.

Sociální oblast – podpora aktivit vedoucích k plnému zapojení seniorů do společenského života, vytvoření podmínek pro lepší život lidí v nouzi.

Volnočasové aktivity – zajištění možnosti veřejného bruslení v MČ, podpora sportovních oddílů, mládežnických klubů formou účelově zaměřených grantů na jejich činnost.

Kultura – předložení nové koncepce kulturních a uměleckých záměrů MČ.

Plnění programových priorit

Vzhledem k tomu, že je již čtvrtý a poslední rok volebního období, dalo by se říct, zda byly splněny alespoň některé programové priority, především v oblasti bezpečnosti, školství a volnočasových aktivit. Vzhledem k výraznému nárůstu počtu obyvatel na území sídliště Košík a s tím spojené zvýšení výskytu protiprávního jednání bylo zřízení služebny Městské policie velice důležité. I přes to, se tímto bodem začala rada zabývat až v roce 2017, kdy schválila záměr vytvoření okrskové služebny na katastrálním území Hostivaře. Nicméně v březnu posledního roku volebního období 2014-2018 nebyla služebna otevřena.

Teprve v posledním roce volebního období bylo schváleno přidělení veřejné zakázky na vybudování kluziště, které by mělo být vybudováno do 30. března 2018. Kapacita školských zařízení byla navýšena především na sídlišti Košík. Ostatní priority byly dle rozhovoru ze dne 27. 2. 2018 se Zastupitelem MČ Prahy 15 splněny.

5.5.3. Starosta a tajemník

Starostou Prahy 15 byl zvolený pan Milan Wenzl, který kandidoval jako nestraníček za hnutí ANO 2011. V roce 2002 kandidoval do zastupitelstva jako člen ODS, kdy z 38 058 hlasů získal pouze 946 a nedostal se na post zastupitele.

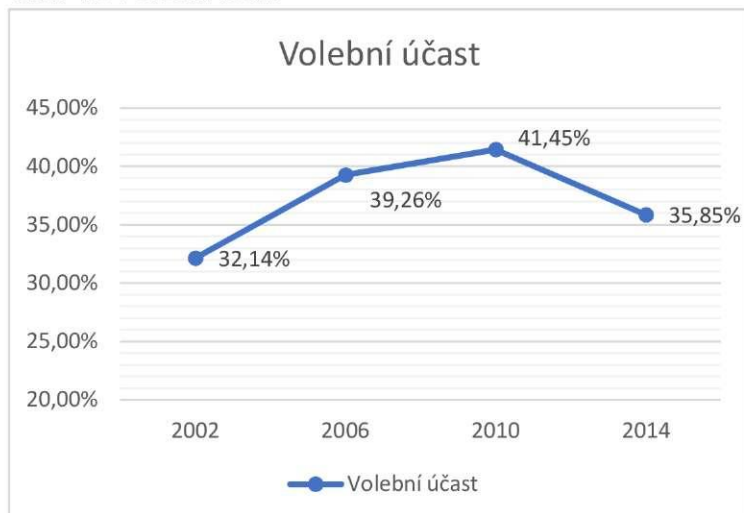
Tajemníkem byl zvolen Mgr. Aleš Cejnar MPA, který zajišťuje krizové plánování, ochranu utajovaných informací a řeší mimořádné události.

5.6. Shrnutí a analýza lokálního politického prostoru

5.6.1. Politická participace

Volební účast za sledovaná volební období byla poměrně nízká. V prvním sledovaném období, přišlo k volbám pouze 32,14 % voličů. V roce 2006 vzrostla účast na 39,26 % možná i z důvodu zvýšení počtu obyvatel. V roce 2010 se opět volební účast zvýšila nejenom ve volbách do zastupitelstva městské části, ale i do Zastupitelstva hlavního města Prahy. V posledních uskutečněných volbách do zastupitelstev obcí byla volební účast do Zastupitelstva MČ Prahy 15 nižší než volební účast v předchozím volebním období i ve volbách do zastupitelstev ostatních městských částí hlavního města Prahy.

Graf 2: Volební účast

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

Celkově nejstaršímu kandidátovi bylo 85 let, kandidoval za KSČM a mandát nezískal. Deseti kandidátům za všechna sledovaná období bylo 18 let, nikdo z nich mandát nezískal. Nejstaršímu kandidátovi, který mandát získal, bylo 73 let a kandidoval v roce 2014 za stranu TOP 09. Nejmladším kandidátům, kteří získali mandát, bylo 24 let - v roce 2010 kandidát kandidující za stranu TOP 09 a v roce 2014 kandidát z hnutí ANO 2011. Počet kandidátů se základním nebo středoškolským vzděláním převyšuje počet kandidátů s vysokoškolským, ale úspěšnost kandidátů s vysokoškolským vzděláním je vyšší. Kandidující muži za sledovaná období získali větší počet mandátů než ženy, i když se počet žen v zastupitelstvu mírně zvyšuje.

5.6.2. Stranictví

V průběhu sledovaných období počet kandidujících stran rostl. Vždy kandidovaly strany tradiční jako ODS, ČSSD, KSČM. Až v roce 2014 se mezi kandidujícími stranami vyskytly strany lokálního charakteru. Za sledovaná období pouze ODS vstoupila do voleb vždy s úplnou kandidátní listinou vytvořenou straníky. V letech 2006 a 2014 bylo na kandidátních listinách více než 50 % kandidátů bez politické příslušnosti. Úspěšnost zisku mandátu straníků, je ale vyšší než nestraníků.

Z rozhovoru se Zastupitelem MČ Prahy 15 ze dne 7. 3. 2018 (viz příloha č. 1) vyplývá, že nejtěžším úkolem politických stran je vytvoření úplné kandidátní listiny. Většina občanů, kteří chtějí kandidovat, požadují zapsání na prvních příčkách kandidátní listiny. O nižší příčky velký zájem není, a tak často politické subjekty zařazují na své

kandidátní listiny „kandidáty bez skutečného zájmu o zisk zastupitelského křesla“ (Jüptner, 2004)., což je typické spíše pro strany menší střední velikosti.

Tabulka 14: Počet kandidátů BEZPP

Rok	Počet kandidátů	Kandidáti BEZPP	Počet zastupitelů	Zastupitelé BEZPP
2002	149	46,31 %	25	20 %
2006	175	57,14 %	25	8 %
2010	174	48,28 %	28	10,71 %
2014	334	67,96 %	31	29,03 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

5.6.3. Vliv volebních obvodů

V roce 2006 měly velký vliv na výsledky voleb vytvořené obvody. Při přepočtu hlasů pomocí D'Hondtovy metody (viz. Příloha č. 2) bylo zjištěno, že kdyby zde nebyly vytvořeny obvody, výsledek voleb by byl jiný. K přepočítání hlasů byly pro účel této bakalářské práce vybrány volby konané v roce 2006. I když strana KSČM získala celkově více hlasů než NEZÁVISLÍ, obdržela pouze 1 mandát. Pokud by zde volební obvody nebyly, KSČM by získala dva mandáty a NEZÁVISLÍ jeden. Strana ODS by získala o jeden mandát méně a strana ČSSD o mandát víc.

Tabulka 15: Vliv volebních obvodů

Strana	Počet hlasů	Zisk mandátů s volebními obvody	Zisk mandátů bez volebních obvodů
ODS	57 180	16	15
ČSSD	15 482	3	4
Strana zelených	10 953	2	2
KSČM	7 385	1	2
NEZÁVISLÍ	7 368	2	1
Sdružení US-DEU, NK	5 928	1	1
SNK Evropští demokraté	2 838	0	0

Zdroj: Vlastní zpracování

Ve sledovaných volebních obdobích, byl zjišťován index deformace. V letech 2002, 2010 a 2014 byly strany jen mírně nadreprezentované nebo podreprezentované. V roce 2006 byla vyšší podreprezentovanost strany NEZÁVISLÍ a Sdružení IS-DEU, NK.

5.6.4. Koalice

V letech 2002, 2010 a 2014 byla vytvořena koalice s vítěznou stranou toho volebního období. Na komunální úrovni lze mluvit o ideové propojenosti všech vytvořených koalic, ale z hlediska logiky politiky na národní úrovni, kde se hledí na ideovou propojenost především dle politické orientace, byla v roce 2010 ideově nepropojená koalice, ale z hlediska volebního programu byla ideově propojená.

Tabulka 16: Koalice za sledovaná období

Volební období	Vzniklá koalice	Počet mandátů	Počet zastupitelů	Typ koalice
2002-2006	ODS + SNK-SZ+US-DEU	18	25	nadměrná
2006-2010	ODS	16	25	jednobarevná
2010-2014	ODS+ ČSSD	17	28	minimální
2014-	ANO 2011, Patnáctka naš domov + ČSSD	17	31	minimální

Zdroj: Vlastní zpracování

V letech 2002, 2006 a 2010 vznikla koalice z čistě personálních sympatií. V roce 2014 vznikla koalice především s motivem společného nepřítele. Společný nepřítel hnutí ANO 2011, trojkoalice Patnáctka náš domov a strany ČSSD, byla strana ODS

5.6.5. Charakter lokální politiky

Dle Petra Jüptnera (2004) by měla patřit Městská část Praha 15 do kategorie obce větší střední velikosti, kde se vytvářejí především velké koalice a výjimečně předvolební koalice. Ve dvou sledovaných obdobích byly tvořeny koalice minimální vítězné, v jednom nadměrná a ve druhém sledovaném období získala ODS tolik mandátů, že mohla vytvořit jednobarevnou vládu. Ačkoli se dle teorie Petra Jüptnera (2004) politické strany zakládají

na dlouhodobé spolupráci, z provedené analýzy lze zjistit, že ve dvou sledovaných obdobích, strana ODS vytvořila koalici pokaždé s jiným politickým subjektem.

Dle názoru zastupitele MČ Praha 15, se kterým byl dne 7. 3. 2018 (viz. Příloha č. 2) proveden rozhovor, volí téměř polovina voličů dle osobnosti na kandidátní listině, což je typické spíše pro obce menší střední velikosti a nejmenší obce.

5.7. Volby do Zastupitelstva hlavního města Prahy

V této části jsou analyzovány volby do Zastupitelstva hlavního města Prahy v letech 2002, 2006, 2010 a 2014. Jakým způsobem hlasovali voliči městské části Praha 15, bylo zjišťováno analyzováním okrsků, které tvoří toto území a následným přepočítáním hlasů a porovnáním s volbami do zastupitelstva na lokální úrovni. Porovnání je především se stranami, které kandidovaly ve volbách do obou zastupitelstev.

Volby 2002

V roce 2002 kandidovalo do Zastupitelstva hlavního města Prahy celkem 20 politických subjektů. Voliči Městské části Praha 15 měli možnost volit mezi 18 subjekty. Stejně jako na lokální úrovni dali voliči městské části nejvíce hlasů straně ODS – 57,12 %, která vyhrála celkově i ve volbách do Zastupitelstva hlavního města Prahy. Všechny politické subjekty, které kandidovaly v tomto roce do komunálních voleb, kandidovaly i do Magistrátu hlavního města Prahy.

Tabulka 17: Zastupitelstvo Hl. m. Praha 2002

Strana	Hlasy v %
ODS	57,12 %
ČSSD	25,96 %
Demokraté Jana Kasla	23,23 %
KSČM	16,66 %
SN-SZ-SOS	14,28 %
US DEU	7,86 %
KDU-ČSL	5,26 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

V tabulce je uvedeno prvních sedm politických subjektů, kterým dali voliči svůj hlas. Demokraté Jana Kasla na lokální úrovni nekandidovali, a přesto získali druhý nejvyšší počet hlasů od voličů Městské části Praha 15.

Volby 2006

V roce 2006 volili občané téměř shodně do obou zastupitelstev. Strana ODS opět získala nejvyšší počet hlasů, následovaná stranami ČSSD, Stranou zelených a KSČM a SNK Evropští demokraté.

Tabulka 18: Zastupitelstvo Hl. m. Praha 2006

Strana	Hlasy v %
ODS	57,12 %
ČSSD	15,57 %
Strana zelených	7,85 %
KSČM	7,23 %
SNK Evropští demokraté	3,50 %
Koalice KDU-ČSL, nestran	2,39 %
NEZÁVISLÍ	2,10 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

O 70 mandátů usilovalo 24 politických subjektů, ale pouze pět z nich získalo mandáty. Byly to strany, které získaly od voličů Městské části Praha 15 nejvíce hlasů.

Volby 2010

Největší rozdíl mezi volbami do Zastupitelstva Městské části Praha 15 a Zastupitelstva hlavního města Prahy byl v roce 2010. I přes to, že v tomto roce získala ODS na lokální úrovni nejvíce hlasů, volili občané městské části do magistrátu stranu TOP 09, která i celkově vyhrála.

Tabulka 19: Zastupitelstvo Hl. m. Praha 2010

Strana	Hlasy v %
TOP 09	36,48 %
ODS	32,70 %
ČSSD	25,37 %
KSČM	8,91 %
Věci veřejné	7,47 %
NEZÁVISLÍ	6,80 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

63 zastupitelů bylo voleno v tomto roce a na post zastupitele dosáhli pouze kandidáti ze čtyř politických subjektů – TOP 09, ODS, ČSSD a KSČM

Volby 2014

V roce 2014 ovládlo Prahu hnutí ANO 2011. V tomto roce kandidovalo nejvíce politických subjektů za sledovaná období – 31. Sedm z nich získalo mandáty. Na lokální úrovni kandidovaly dva politické subjekty, které nekandidovaly do Zastupitelstva hlavního města Prahy.

Tabulka 20: Zastupitelstvo Hl. m. Praha 2014

Strana	Hlasy v %
ANO 2011	37,10 %
TOP 09	22,77 %
ODS	15,04 %
ČSSD	14,25 %
SZ, KDU-ČSL, STAN	11,85 %
KSČM	8,27 %
NEZÁVISLÍ	2,98 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

Hnutí Ano 2011 získalo nejvíce hlasů od voličů v obou sledovaných územích. ODS poprvé nezískala nejvyšší počet hlasů na lokální úrovni a do Zastupitelstva hlavního města Prahy daly voliči straně ODS až třetí nejvyšší počet hlasů.

6. Závěr

Hlavním cílem této bakalářské práce s názvem „Proces rozhodování místní samosprávy v MČ Praha 15“ bylo zjištění faktorů ovlivňujících rozhodování místní samosprávy a charakter koaličních vztahů. Jedním z největších faktorů ovlivňujících rozhodování je skutečnost, že Městská část Praha 15 je součástí hlavního města Prahy, a tou je i ovlivňována. Vedení hlavního města Prahy ovlivňuje především tok finančních prostředků do městské části. Určitý vliv má i celorepublikové dění. Při analýze výsledku voleb do zastupitelstva obce a srovnání s volbami do Zastupitelstva hlavního města Prahy bylo zjištěno, že výsledky voleb byly téměř shodné.

Další vliv měly obvody, které byly v MČ Prahy 15 vytvořeny v prvních třech sledovaných obdobích, především na výsledky voleb a posílení největší strany. Provedený výpočet pomocí D'Hondtovy metody ukázal, že kdyby nebyly vytvořeny volební obvody, výsledek voleb by se lišil v počtu získaných mandátů. Vytvořené obvody měly vliv především na posílení nejsilnější strany ODS. Avšak i kdyby obvody nebyly vytvořeny, získala by strana ODS v roce 2006 nadpoloviční většinu hlasů a mohla by i bez volebních obvodů vytvořit jednobarevnou vládu.

Vznik koalic je na lokální úrovni specifický. Vzhledem k téměř shodným volebním programům jsou vytvářeny koalice především na základě personálních sympatií, nebo s motivem společného nepřítele, jak tomu bylo v roce 2014. Shodné programy mají i vliv na případné konflikty v koalicích, které se většinou nevyskytují.

Mezi dílčí cíle práce patřilo charakterizování hlavních socioekonomických ukazatelů MČ Praha 15. Svým počtem obyvatel by MČ Praha 15 mohla být dle kategorií Petra Jüptnera (2004) zařazena do kategorie větší střední obce, kde se vyskytují především tradiční politické strany ODS, ČSSD, tak je tomu i na tomto území. Z analýzy jednotlivých voleb je patrné, že tyto politické strany na území MČ Praha 15 vládly tři sledovaná volební období. V posledním sledovaném období se na lokální politickou scénu dostalo hnutí ANO 2011 a získalo nejvíce hlasů.

7. Citovaná literatura

AUGUSTA, Pavel, 2003. *Kniha o Praze 15: Hostivař, Horní Měcholupy a okolí*. 2., rozš. a upr. vyd. Praha: MILPO MEDIA, ISBN 80-86098-32-X.

BALÍK, Stanislav, 2009. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, ISBN 978-80-247-2908-4.

CABADA, Ladislav. 2006. *Koalice a koaliční vztahy České republiky v evropském kontextu*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, ISBN 80-7380-004-7.

BUBENÍČEK, Václav, Jaroslav ČMEJREK a Jan ČOPÍK. 2010. *Demokracie v lokálním politickém prostoru: specifika politického života v obcích ČR*. Praha: Grada, ISBN 978-80-247-3061-5.

ČMEJREK, Jaroslav, Václav BUBENÍČEK a Markéta LUHANOVÁ. 2006. *Politika v regionálním rozvoji: úvod do studia*. Vyd. 1. Praha: Česká zemědělská univerzita. ISBN 80-213-1157-6.

ŘÍCHOVÁ, Blanka., 2000. *Přehled moderních politologických teorií*. Praha: Portál, ISBN 80-7178-461-3.

JÜPTNER, Petr. 2004. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2. Praha: Česká společnost pro politické vědy. ISSN 1211-0353.

OUTLÝ, Jan. 2003. *Volby do zastupitelstev – vývoj a souvislosti*. Praha: Česká společnost pro politické vědy.

VALEŠ, Lukáš. 2006. *Politologické aspekty veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, ISBN 80-7380-010-1.

ČESKO. Zákon č. 128/2000 Sb. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2018 [cit. 2018-02-7]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>.

ČESKO. Zákon č. 131/2000 Sb. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2018 [cit. 2018-02-7]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-131>.

MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 15. *Volené orgány [online]*. Praha: 2016 [cit. 2018-02-13].
Dostupné z: <http://praha15.cz/volene-organy/>.

MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 15. *Městská část – organizace a zařízení [online]*. Praha: 2016
[cit. 2018-02-13]. Dostupné z: <http://www.praha15.cz/mestska-cast/>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Sečítání lidu, domů a bytů [online]*. [cit. 2018-01-29].
Dostupné z: <http://www.scitani.cz/>.

8. Přílohy

Příloha č. 1: Základní otázky k rozhovorům

1. Jakým způsobem se sestavují kandidátní listiny?
2. Jak probíhá sestavování koalic a jejich důvody?
3. Jakým způsobem volí voliči v obci - dle osobních sympatií nebo dle strany?
4. Hlavní témata místní politiky
5. Programové priority

Příloha č. 2: Výpočet D'Hondtovy metody

	ODS	ČSSD	SZ	KSČM	NEZÁ- VISLÍ	US- DEU, NK	SNK Evrop. demokra
Počet hlasů	57 180	15 482	10 953	7 385	7 368	5 928	2 838
Mandáty v obvodech	16	3	2	1	2	1	0
Mandátů bez obvodů	15	4	2	2	1	1	0
n/1	57 180,0	15 482,0	10 953,0	73 885,0	7368,0	5 928,0	2 838,0
n/2	28 590,0	7 741,0	5 476,5	3 692,5	3 684,0	2 964,0	1 419,0
n/3	19 060,0	5 160,7	3 651,0	2 461,7	2 456,0	1 976,0	946,0
n/4	14 295,0	3 870,5	2 738,3	1 846,3	1 842,0	1 482,0	709,5
n/5	11 436,0	3 096,4	2 190,6	1 477,0	1 473,6	1 185,6	567,6
n/6	9 530,0	2 580,3	1 825,5	1 230,8	1 228,0	988,0	473,0
n/7	8 168,6	2 211,7	1 564,7	1 055,0	1 052,6	846,9	405,4
n/8	7 147,5	1 935,3	1 369,1	923,1	921,0	741,0	354,8
n/9	6 353,3	1 720,2	1 217,0	820,6	818,7	658,7	315,3
n/10	5 718,0	1 548,2	1 095,3	738,5	736,8	592,8	283,8
n/11	5 198,2	1 407,5	995,7	671,4	669,8	538,9	258,0
n/12	4 765,0	1 290,2	912,8	615,4	614,0	494,0	236,5
n/13	4 398,5	1 190,9	842,5	568,1	566,8	456,0	218,3
n/14	4 084,3	1 105,9	782,4	527,5	526,3	423,4	202,7
n/15	3 812,0	1 032,1	730,2	492,3	491,2	395,2	189,2
n/16	3 573,8	967,6	684,6	461,6	460,5	370,5	177,4

Zdroj: Vlastní zpracování